

מסכת בבא בתרא

פרק ח

א. יש נוֹחֵלִין ומִנְחִילִין, וְיֵשׁ נוֹחֵלִין וְלֹא מִנְחִילִין, מִנְחִילִין וְלֹא נוֹחֵלִין, לֹא נוֹחֵלִין וְלֹא מִנְחִילִין. וְאֵלּוּ נוֹחֵלִין ומִנְחִילִין, הָאֵב אֶת הַבָּנִים וְהַבָּנִים אֶת הָאֵב וְהָאֵב מִן הָאֵב, נוֹחֵלִין ומִנְחִילִין. הָאִישׁ אֶת אִמּוֹ וְהָאִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, וּבְנֵי אֶחָיו, נוֹחֵלִין וְלֹא מִנְחִילִין. הָאִשָּׁה אֶת בְּנֵיהָ וְהָאִשָּׁה אֶת בְּעָלָהּ וְאֶחָי הָאֵם, מִנְחִילִין וְלֹא נוֹחֵלִין. וְהָאֵחָיו מִן הָאֵם, לֹא נוֹחֵלִין וְלֹא מִנְחִילִין:

ב. סֵדֶר נִחְלוֹת כֶּךָ הוּא, (במדבר כז) אִישׁ כִּי יָמוּת וּבֶן אֵין לוֹ, וְהִעֲבִירָם אֶת נַחֲלָתוֹ לְבִתּוֹ, בֶּן קוֹדֶם לְבִתּוֹ, וְכָל יוֹצְאֵי יִרְכּוּ שָׁל בֶּן קוֹדֶם לְבִתּוֹ. בֵּת קוֹדֶם לְאֶחָיו. יוֹצְאֵי יִרְכּוּ שָׁל בֵּת, קוֹדֶם לְאֶחָיו. אֶחָיו קוֹדֶם לְאֶחָי הָאֵב. יוֹצְאֵי יִרְכּוּ שָׁל אֶחָיו, קוֹדֶם לְאֶחָי הָאֵב. זֶה הַכֹּל, כָּל הַקּוֹדֶם בְּנִחְלוֹת, יוֹצְאֵי יִרְכּוּ קוֹדֶם. וְהָאֵב קוֹדֶם לְכָל יוֹצְאֵי יִרְכּוּ:

ג. בנות צִלְפָּחַד נָטְלוּ שְׁלִשָּׁה חֲלָקִים בַּנִּחְלָה. חֶלֶק אַבְיָהוּן שָׁהִיָּה עִם יוֹצְאֵי מִצְרַיִם, וְחֶלְקוֹ עִם אֶחָיו בְּנֹכְסֵי חֹפֶר. וְשָׁהִיָּה בְּכוֹר נוֹטֵל שְׁנֵי חֲלָקִים:

ד. אֶחָד הֵבִן וְאֶחָד הִבִּית בַּנִּחְלָה, אֲלָא שְׁהֵבִן נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּנֹכְסֵי הָאֵב וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּנֹכְסֵי הָאֵם. וְהַבְּנוֹת נְזוֹנוֹת מִבְּנֹכְסֵי הָאֵב וְאֵינָן נְזוֹנוֹת מִבְּנֹכְסֵי הָאֵם:

ה. הָאוֹמֵר אִישׁ פְּלוֹנִי בְּנִי בְּכוֹר לֹא יֵטֵל פִּי שְׁנַיִם, אִישׁ פְּלוֹנִי בְּנִי לֹא יִירֹשׁ עִם אֶחָיו, לֹא אָמַר כָּלוּם, שְׁהִתְנָה עַל מָה שְׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה. הַמַּחֲלֵק נִכְסָיו לְבָנָיו עַל פִּיו, רַבָּה לְאֶחָד וּמַעֲט לְאֶחָד וְהַשּׁוֹה לָהֶן אֶת הַבְּכוֹר, דִּבְרִיו קִיָּמִין. וְאִם אָמַר מִשּׁוּם יִרְשָׁה, לֹא אָמַר כָּלוּם. כָּתֹב בֵּין בַּתְּחִלָּה בֵּין בְּאַמְצָע בֵּין בְּסוֹף מִשּׁוּם מִתְּנָה, דִּבְרִיו קִיָּמִין. הָאוֹמֵר אִישׁ פְּלוֹנִי יִירֹשְׁנִי בְּמָקוֹם שְׁיֵשׁ בֵּית, בֵּיתִי תִירֹשְׁנִי בְּמָקוֹם שְׁיֵשׁ בֵּין, לֹא אָמַר כָּלוּם, שְׁהִתְנָה עַל מָה שְׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה אוֹמֵר, אִם אָמַר עַל מִי שֶׁהוּא רָאוּי לִירֹשׁוֹ, דִּבְרִיו קִיָּמִין. וְעַל מִי שֶׁאֵין רָאוּי לִירֹשׁוֹ, אֵין דִּבְרִיו קִיָּמִין. הַכּוֹתֵב אֶת נִכְסָיו לְאַחֵרִים וְהֵנִיחַ אֶת בְּנָיו, מָה שֶׁעָשָׂה עָשׂוּי, אֲבָל אֵין רוּחַ חֻקִּים נוֹחָה הֵימָּנוּ. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אִם לֹא הָיוּ בְּנָיו נוֹהֲגִין כַּשּׁוֹרָה, זְכוֹר לְטוֹב:

ו. האומר זה בני, נאמן. זה אחי, אינו נאמן ונוטל עמו בְּחֶלְקוֹ.
מת, יחזרו נכסים למקומן. נפלו לו נכסים ממקום אחר, יירשו
אחיו עמו. מי שמת ונמצאת דְּיָתִיקֵי קְשׁוּרָה על ירכו, הרי זו אינה
כלום. זכה בה לאחר, בין מן היורשין בין שאינו מן היורשין,
דְּבָרָיו קִיָּמִין:

ז. הכותב נכסיו לבניו, צריך שִׁיכְתֹּב מֵהַיּוֹם וְלֵאחֶר מִיָּתָהּ, דְּבָרֵי
רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, אִינוּ צָרִיד. הכותב נכסיו לבנו לאחר
מותו, הָאֵב אִינוּ יָכוֹל לִמְכֹר, מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּתוּבִין לְבֹן, וְהֵבן אִינוּ יָכוֹל
לִמְכֹר, מִפְּנֵי שֶׁהֵן בְּרָשׁוֹת הָאֵב. מִכֹּר הָאֵב, מְכֹרִין עַד שְׁיָמוֹת. מִכֹּר
הֵבן, אֵין לְלוֹקַח בָּהֶן כָּלוּם עַד שְׁיָמוֹת הָאֵב. הָאֵב תּוֹלֵשׁ וּמֹאכִיל
לְכָל מִי שִׁירָצָה. וּמָה שֶׁהֵנִיחַ תּוֹלֵשׁ, הֵרִי הוּא שֶׁל יוֹרְשִׁין. הֵנִיחַ
בָּנִים גְּדוּלִּים וְקִטְנִים, אֵין הַגְּדוּלִּים מִתְּפָרְנִסִּים עַל הַקִּטְנִים וְלֹא
הַקִּטְנִים נִזְוָנִין עַל הַגְּדוּלִּים, אֶלָּא חוֹלְקִין בְּשָׁוָה. נִשְׁאוּ הַגְּדוּלִּים,
יִשְׁאוּ הַקִּטְנִים. וְאִם אָמְרוּ קִטְנִים הֵרִי אָנוּ נוֹשְׂאִים כְּדָרָךְ שֶׁנִּשְׁאָתָם
אִתָּם, אֵין שׁוֹמְעִין לָהֶם, אֶלָּא מָה שֶׁנָּתַן לָהֶם אֲבִיהֶם נָתַן:

ח. הֵנִיחַ בָּנוֹת גְּדוּלוֹת וְקִטְנוֹת, אֵין הַגְּדוּלוֹת מִתְּפָרְנִסוֹת עַל
הַקִּטְנוֹת וְלֹא הַקִּטְנוֹת נִזְוָנוֹת עַל הַגְּדוּלוֹת, אֶלָּא חוֹלְקוֹת בְּשָׁוָה.
נִשְׁאוּ גְּדוּלוֹת, יִשְׁאוּ קִטְנוֹת. וְאִם אָמְרוּ קִטְנוֹת, הֵרִי אָנוּ נוֹשְׂאוֹת
כְּדָרָךְ שֶׁנִּשְׁאָתָם אִתָּם, אֵין שׁוֹמְעִין לָהֶן. זֶה חֹמֶר בַּבָּנוֹת מִבְּבָנִים,
שֶׁהַבָּנוֹת נִזְוָנוֹת עַל הַבָּנִים וְאֵין נִזְוָנוֹת עַל הַבָּנוֹת:

